

dr Joanna Łubina

ORCID: 0000-0002-2672-5072

e-mail: jlubina@ur.edu.pl

Instytut Nauk Prawnych

Uniwersytet Rzeszowski

Sprawozdanie ze Zjazdu Katedr i Zakładów Prawa Finansowego i Prawa Podatkowego pt. „Misja prawa finansowego – wyzwania współczesności”

**The proceedings from the Congress
of Departments of Financial Law and Tax Law
“Mission of financial law – challenges of modern times”**

W dniach 16–18.10.2022 roku Zakład Prawa Finansowego Instytutu Nauk Prawnych Kolegium Nauk Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego zorganizował w Rzeszowie Zjazd Katedr i Zakładów Prawa Finansowego i Prawa Podatkowego pt. „Misja prawa finansowego – wyzwania współczesności”. W Zjeździe wzięło udział 120 osób, wybitnych postaci tworzących i kreujących świat prawa finansowego i prawa podatkowego zarówno tego teoretycznego, jak i praktycznego, reprezentujących krajowe ośrodki naukowe zajmujące się szeroko rozumianą problematyką prawa finansowego oraz prawa podatkowego.

Dla rzeszowskiego ośrodka naukowego wydarzenie jest bezprecedensowe, ponieważ do tej pory Uniwersytet Rzeszowski nie był organizatorem takiego ogólnopolskiego wydarzenia. Ogólnopolskie Zjazdy Katedr i Zakładów Prawa Finansowego i Podatkowego są wydarzeniem cyklicznym, w którym biorą udział pracownicy naukowcy, doktoranci oraz praktycy z różnych ośrodków naukowych z całej Polski, zajmujący się problematyką prawa finansów publicznych oraz prawa podatkowego.

Tematem przewodnim rozważań był dyskurs naukowy, w ramach którego podjęto próbę określenia misji stawianej współcześnie regulacjom prawa finansowego z uwzględnieniem różnych jego obszarów.

Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczyła prof. dr hab. Elżbieta Feret, pozostałymi członkami komitetu byli: dr Paweł Majka, dr Marta Sagan-Martko, dr Anna Wójtowicz-Dawid, dr Joanna Łubina i mgr Natalia Sordon.

Zjazd odbył się pod honorowym patronatem Wojewody Podkarpackiego dr Ewy Leniart, Marszałka Województwa Podkarpackiego Władysława Ortyła, Prezydenta Miasta Rzeszowa Konrada Fijołka oraz Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dra hab. Sylwestra Czopka. Patronat medialny sprawowało Wydawnictwo C.H. Beck. Uroczystego otwarcia Zjazdu dokonał J.M. Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Sylwester Czopek, a w imieniu organizatorów wystąpiła prof. dr hab. Elżbieta Feret. Głos zabrali także patroni honorowi: Wojewoda Podkarpacki dr Ewa Leniart oraz Prezydent Miasta Rzeszowa Konrad Fijołek.

W Zjeździe reprezentowane były ośrodki naukowe z całej Polski: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Gdański, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie, Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu, Wyższa Szkoła Bankowa w Łodzi, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku, Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu w Gdyni, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku, Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku, Krakowska Akademia im. A.F. Modrzewskiego, a także Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie oraz International Fiscal Association.

W Konferencji uczestniczyli również zaproszeni goście: Wojewoda Podkarpacki dr Ewa Leniart, Prezydent Miasta Rzeszowa Konrad Fijołek, Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie s. NSA Jacek Surmacz, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie Witold Mrozek, zastępca dyrektora Narodowego Banku Polskiego Oddział w Rzeszowie Bogusław Kapusta, przewodniczący Podkarpackiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych dr Marcin Rymaszewski, dyrektor Santander Bank Polska Dariusz Baran, dyrektor Urzędu Statystycznego w Rzeszowie dr Marek Cierpień-Wolan oraz dyrektor Instytutu Nauk Prawnych UR dr hab. Renata Świrgoń-Skok, prof. UR.

Inicjatywa zorganizowania spotkania przedstawicieli nauki prawa finansowego po blisko pięciu latach od ostatniego Zjazdu była uzasadniona z uwagi na

fakt, że otaczająca rzeczywistość ulega ciągłym, dynamicznym przeobrażeniom, których kierunki i skala nieustannie zaskakują. Ponad dwuletni okres pandemii COVID-19, który zwiększył konieczność wykorzystywania nowoczesnych technologii oraz zmieniające się uwarunkowania polityczne i gospodarcze, postawiły także przed doktryną prawa finansowego kolejne wyzwania, otwierając jednocześnie nowe obszary badań. W tych warunkach niezbędna była zatem identyfikacja nowych problemów i wizji dla doktryny prawa finansowego oraz sformułowanie postulatów dla praktyków.

Pierwszego dnia Zjazdu obrady plenarne zostały podzielone na części. W pierwszym panelu, którego moderatorem był prof. dr hab. Jan Głuchowski wygłoszone zostały następujące referaty: prof. dr hab. Teresa Dębowska-Romanowska wygłosiła referat pt. „Cechy tożsamościowe polskiego ustroju finansów publicznych”, prof. dr hab. Witold Modzelewski „O potrzebie zasadniczych zmian procesu stanowienia prawa podatkowego”, prof. dr hab. Antoni Hanusz „Rozporządzenia jako źródła procesowego prawa podatkowego”, dr hab. Anna Zalcewicz, prof. PW „Dylematy stanowienia prawa finansowego: następcość regulacji wobec zjawisk społeczno-gospodarczych czy antycypacja regulacyjna?”, dr hab. Michalina Duda-Hyz, prof. UO „Wpływ wad procesu ustawodawczego na realizację funkcji prawa finansowego”, dr hab. Artur Mudrecki, prof. ALK „Poziom harmonizacji podatku od towarów i usług w Polsce w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej”.

Kolejny panel moderował prof. dr hab. Leonard Etel, a podczas obrad wystąpienia wygłosili: prof. dr hab. Andrzej Drwiłło „Kontrowersyjne zagadnienia bezpieczeństwa finansowego”, dr hab. Leszek Bielecki, prof. UJK „Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych jako element misji prawa finansowego”, prof. dr hab. Jadwiga Glumińska-Pawlic oraz mgr Tomasz Gwóźdź „Dochody jednostek samorządu terytorialnego – rozwój czy koniec samorządności lokalnej?”, dr hab. Andrzej Gorgol, prof. UZ „Doktrynalne wyzwania związane z uregulowaniem źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego”, dr hab. Anna Jurkowska-Zeidler, prof. UG „Rynek bankowy i finansowanie zrównoważonego rozwoju: nowy obszar regulacji i polityk”, dr Krzysztof Radzikowski „Nowe tendencje w zakresie finansów publicznych a dydaktyka prawa finansowego”, dr Maria Supera-Markowska „Sztuczna inteligencja – szanse i zagrożenia oraz wyzwania podatkowe”.

Ostatni panel pierwszego dnia Zjazdu był moderowany przez prof. dra hab. Bogumiła Brzezickiego. W trakcie obrad zaprezentowano następujące referaty: prof. dr hab. Paweł Borszowski „Ustawowe określenie przedmiotu opodatkowania (zakres określenia i jego realizacja)”, dr hab. Wojciech Morawski, prof. UMK

„Trwałość podatkowych aktów interpretacyjnych – fatalne zauroczenie?”, dr hab. Dominik Gajewski, prof. SGH oraz dr Adam Olczyk „Interpretacja ustaw CIT oraz PIT w świetle Dyrektyw Unii Europejskiej”, dr hab. Tomasz Nowak „Zastosowanie przepisów o zwolnieniach i ulgach podatkowych w świetle art. 84 i art. 217 Konstytucji”, dr Jakub Chowaniec „Polski podatek od niektórych instytucji finansowych a projekt unijnego podatku od transakcji finansowych – wnioski de lege ferenda i de lege lata”.

Podczas drugiego dnia Zjazdu obrady plenarne prowadzone były w ramach sześciu szczegółowych paneli tematycznych „Rynki finansowe i prawo bankowe”, „Prawo budżetowe oraz finanse ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych”, „Prawo daninowe – zagadnienia ogólne”, „Prawo podatkowe cz. I, II, III”.

Panel „Rynki finansowe i prawo bankowe” moderowała prof. dr hab. Patrycja Zawadzka, a wystąpienia przedstawili: prof. dr hab. Tomasz Nieborak, dr hab. Witold Srokosz, prof. UW, dr Andrzej Michór, dr hab. Mariola Lemonnier, prof. UŁ, dr hab. Michał Mariański, prof. UWM, dr Damian Cyman, dr Ewa Kowalewska, dr Paweł Szczęśniak, dr Rafał Mroczkowski, dr Maciej Mikliński.

Drugi panel pt. „Prawo budżetowe oraz finanse ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych” moderował dr hab. Jacek Wantoch-Rekowski, prof. UMK. Referaty wygłosili: dr hab. Urszula K. Zawadzka-Pąk wraz z dr Ewą Lotko, dr Jarosław Wierzbicki, dr Ewaryst Kowalczyk, dr Szymon Paweł Moś, dr Tomasz Sowiński, dr Przemysław Panfil, dr hab. Przemysław Pest, dr Kamila Żmuda-Matan.

W tym samym czasie w Sali Widokowej trwał panel „Prawo daninowe – zagadnienia ogólne” prowadzony przez prof. dra hab. Mariusza Popławskiego, podczas którego swoje wystąpienia zaprezentowali: prof. dr hab. Paweł Smoleń, dr hab. Dominik Mączyński, prof. UAM, dr hab. Ewa Gwardzińska, prof. SGH, dr hab. Maciej Ślifirczyk, dr Agnieszka Franczak, dr Piotr Stanisławiszyn, dr Anna Drywa, dr Małgorzata Wróblewska, dr Wojciech Bożek. Po przerwie kawowej odbył się panel „Prawo podatkowe I”, którego moderatorem była prof. dr hab. Hanna Litwińczuk. Referaty wygłosili: dr Piotr Karwat, dr hab. Katarzyna Kopyściańska, prof. UW, dr hab. Katarzyna Wojewoda-Buraczyńska, dr Paweł Mańczyk, dr Jowita Pustuł, dr Tomasz Woźniak, dr Artur Halasz, dr Edgar Drozdowski, mgr Paweł Klimek.

W Sali Kongresowej trwał panel „Prawo podatkowe II” moderowany przez prof. dra hab. Adama Nitę, podczas którego swe wystąpienia zaprezentowali: dr hab. Aleksander Werner, prof. SGH, dr hab. Rafał Dowgier, prof. UwB, dr hab. Hanna Filipczyk, dr hab. Marek Kopyściański, prof. UW, dr Rafał Bucholski, dr Szymon Obuchowski, dr Krzysztof Cień, dr Jarosław Olesiak, mgr Paulina Wityńska. Po nim, ostatnim panelem wieńczącym Zjazd było „Prawo podatkowe III”,

który moderował dr hab. Bogumił Pahl, prof. UWM. Referaty wygłosili: dr Izabela Andrzejewska-Czernek, dr Sławomir Owczarczuk, dr Ewelina Bobrus-Nowińska, dr Grzegorz Liszewski, dr Łukasz Pajor, mgr Bartosz Kubista, dr Andrzej Tatara, dr hab. Piotr Pietrasz, prof. UwB, dr Mariusz Charkiewicz, mgr Ewa Palcowska-Strzała oraz mgr Dominika Wróblewska.

Poszczególne panele tematyczne zwieńczone były dyskusjami stanowiącymi okazję do analizy problematyki wystąpień oraz odpowiedzi na pytania, które pozwoliły pogłębić treści zasygnalizowane podczas prelekcji. Prelegenci wygłaszali przygotowane referaty w czterech blokach tematycznych: stanowienie i stosowanie prawa finansowego, teoretyczne i praktyczne aspekty prawa daninowego, prawa budżetowego oraz prawnofinansowej regulacji rynków finansowych.

Uroczystego podsumowania obrad, podczas których wygłoszono siedemdziesiąt trzy referaty, dokonała prof. dr hab. Elżbieta Feret. Efektem Zjazdu ma być opublikowana monografia naukowa.

Zgodnie z założeniami organizatorów obrady stworzyły płaszczyznę do prowadzenia dyskursu naukowego i przyczyniły się do ustalenia doktrynalnych problemów oraz praktycznych barier w prawidłowym kształtowaniu treści prawa finansowego, a także jego funkcjonowania. Uwagę zwrócono również na nie mniej istotne wyzwania, jakie dla przedstawicieli doktryny tworzą dynamiczne zamiany stosunków gospodarczych, społecznych i politycznych, które wymuszają potrzebę opracowania nowych koncepcji prawnofinansowych oraz poszukiwania właściwych rozwiązań problemowych zagadnień.

Tradycyjnie Zjazd Katedr stanowił możliwość spotkania przedstawicieli nauki z różnych ośrodków. Zarówno uczestnicy Zjazdu, jak i jego organizatorzy podkreślali w licznych wystąpieniach, że podjęta po dłuższej przerwie przez Zakład Prawa Finansowego inicjatywa stwarza impuls do organizowania cyklicznych spotkań środowiska naukowców zainteresowanych problematyką prawnofinansową i podatkową w formule Zjazdu Katedr.